

Bergforskdagarna

31 maj 2017

Kerstin Brinnen, Svemin

Tema

- Riksintresseutredningen
- Ekologisk kompensation
- Weserdomen

– vad innebär det för svensk gruvindustri?

- **Hållbarhet, utmaningar, förändringar, framtid och goda exempel**

Riksintresseutredningen (SOU 2015:99)

- Riksintresseutredningens uppdrag och förslag

*”föreslå sådana ändringar som ger ett system för hushållning med mark- och vattenområden och särskilt områden av riksintresse, som **är ändamålsenligt, anpassbart över tiden, fokuserat på väsentliga och aktuella behov och som inte leder till onödiga inskränkningar i användningen av mark- och vattenområden** eller för planeringen av hur områdena ska användas. Systemet ska vara rättssäkert, enkelt, överskådligt och begripligt och underlätta enhetlig tillämpning i hela landet.”*

- Nytt 3 kap. MB
- Förtydligande av syfte och tillämpning (planeringsinstrument, samutnyttjande, formella beslut, gemensamma kriterier etc.)
- Helhetssyn → markanvändning som främjar långsiktigt god hushållning (ekologisk, social och samhällsekonomisk)

- Framöver?

- Tydlig process och riktlinjer för riksintresseutpekande.
- Allsidig avvägning av olika samhällsintressen – långsiktigt hållbar markanvändning.
- *Markanvändning* och samutnyttjande.

Ekologisk kompensation (SOU 2017:34)

- Utredningen om ekologisk kompensation; uppdrag och förslag
*”identifiera och föreslå åtgärder för att åstadkomma en **effektivare och mer konsekvent tillämpning av ekologisk kompensation i samband med större exploatering och ingrepp i värdefulla mark- och vattenområden**. Åtgärderna ska syfta till att motverka nettoförluster av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.”*
 - Skadelindringshierakin införs i miljöbalken
 - Tillstånds-/dispenspliktiga verksamheter → krav på (rimliga) kompensationsåtgärder
 - Beskrivning i MKB av planerade kompensationsåtgärder
- Framöver?
 - Positivt om ekologisk kompensation blir ett mer använt instrument för att säkra den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster.
 - Men,
 - förståelse för utmaningar och svårigheter
 - rimlighet, flexibilitet, förutsebarhet och tillämpbarhet
 - beredskap och förståelse för delat ansvar (stat, myndigheter och kommuner)

Weserdomen (C-461/13)

- Krav på att förebygga försämring av miljökvalitetsnormen ekologisk status

”Medlemsstaterna – med förbehåll för att undantag kan beviljas – är skyldiga att inte lämna tillstånd till ett projekt när projektet kan orsaka en försämring av en ytvattenförekomst status eller när projektet äventyrar uppnåendet av en god status hos en ytvattenförekomst [...]”

- Förtydligande av vad som är en försämring

”[...] det föreligger en försämring så snart statusen hos minst en av kvalitetsfaktorerna enligt bilaga V i direktivet blir försämrad med en klass, även om denna försämring inte leder till en försämring av klassificeringen av ytvattenförekomsten som en helhet.”

→ Tillämpningssvårigheter i Sverige

- Rimlighetsavvägning vs gränsvärdesnormer
 - Statusklassificeringar och kvalitetsmål
 - Svårtillämpade undantagsbestämmelser
-
- Framöver?
 - Undantagsmöjligheter vid tillståndsprövning
 - Omprövning av klassning
 - Översyn av ramvattendirektivet